

ВСТУП

У сучасних умовах господарювання зростає роль ефективного управління фінансовою та економічною діяльністю підприємства. Така ситуація зумовлена тим, що фінансово-економічна діяльність визначає фінансове забезпечення операційної та інвестиційної діяльності підприємства, впровадження інновацій, підвищення конкурентоспроможності продукції та забезпечення стійкого розвитку підприємства.

Фінансово-економічну діяльність підприємства ведуть з урахуванням умов зовнішнього середовища, якому притаманне зростання рівня динамічності й невизначеності, що спричинено трансформаційними, інтеграційними та глобалістичними процесами. Зростання рівня невизначеності насамперед пов'язане із посиленням конкуренції на певних товарних ринках, скороченням тривалості життєвого циклу продукції, інфляційними процесами, відсутністю розвиненого сектору доступного банківського кредитування, зниженням ділової активності фондового ринку та реструктуризацією власності стратегічно важливих галузей національної економіки тощо.

Теоретичні засади фінансово-економічної безпеки вивчали такі вчені, як О. А. Грунін, Р. А. Кириченко, Н. І. Лохомова, В. І. Мунтіян, О. Ф. Новикова, Г. А. Пастернак-Таранушенко, А. Г. Шаваєв, Л. Г. Шемаєва. На практичному рівні проблеми управління фінансово-економічною безпекою підприємства, методи та алгоритми її забезпечення найповніше розкрито в роботах таких учених, як І. А. Бланк, А. В. Козаченко, С. В. Кавун та В. С. Пономаренко. Проте економісти й досі не дійшли згоди щодо найточнішого та найповнішого формулювання поняття фінансово-економічної безпеки підприємства. Незважаючи на важливість виконаних наукових досліджень, у них не відображено деяких теоретичних та методичних питань, пов'язаних зі стратегією забезпечення фінансово-економічної безпеки, проблем комплексного аналізу системи економічної безпеки, а також практичної реалізації заходів щодо захисту підприємства від зовнішніх і внутрішніх загроз.

Мета вивчення дисципліни полягає у засвоєнні суті захисту складових організації, методики і техніки гарантування безпеки на підприємствах різних форм власності, різних видів діяльності, оволодіння вмінням виявити порушення дисципліни, аналізувати і встановлювати причини їх виникнення та способи подолання.

Вивчивши навчальну дисципліну, студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання: розробляти механізми внутрішньої та зовнішньої взаємодії під час виконання завдань забезпечення економічної безпеки установ, організацій, підприємств; розробляти інструкції, що регламентують всі види діяльності підрозділу економічної безпеки установ, організацій, підприємств; будувати структуру служби економічної безпеки установ, організацій, підприємств; розробляти заходи з метою усунення загроз для фінансово-економічної безпеки установ, організацій, підприємств.

Матеріал кожного розділу містить необхідні теоретичні відомості. Крім того, у посібнику передбачено закріплення отриманих знань і перевірку успішності опанування матеріалу із кожної теми за допомогою задач, наведено багатоваріантні запитання, перелік дискусійних питань та засобів самоконтролю. Посібник призначений для студентів економічних спеціальностей. Це визначило його структуру.